

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124200454
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124200454.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, E. a F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, E., obe zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava deti matky: G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, E., a otca: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, E., obaja rodičia zastúpení: JUDr. Martina Kočíková, advokátka, so sídlom Kapitulská 26, Trnava, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní rodičov proti uzneseniu Okresného súd Trnava č. k. 17P/6/2024 – 38 zo dňa 24.01.2024, takto

rozhodol:

Odvolanie matky a otca o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“ alebo „prvoinštančný súd“, event. „súd prvej inštancie“), odvolaním napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti H. I., J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. L. G. M. XXX, ktoré neodkladné opatrenie obmedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej (I. výrok). Ďalej ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletých detí (II. výrok). Okresný súd začal konanie o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti H. I. (III. výrok).

2. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1 až 3, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, 2, § 331 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 23 ods. 2, § 360 ods. 1, § 363, § 367 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 44 ods. 3 zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keď bolo osvedčené, že rodičia maloletých detí nevládajú voči nim svoje rodičovské povinnosti, vo výchove maloletých detí zlyhávajú, pre maloleté deti nevedia zabezpečiť prostredie pre ich zdravý psychický aj fyzický vývoj, situácia v prirodzenom rodinnom prostredí je pre maloleté deti stresujúca, dokonca hraničiaca s ich ohrozením. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné dočasne maloleté deti neodkladným opatrením zveriť do náhradnej starostlivosti inej osoby (ktorá forma má prednosť pred inštitucionálnou starostlivosťou), keďže rodičia v uvedenom smere zlyhali. V súvislosti so zabezpečovaním starostlivosti a výchovy oboch maloletých detí boli oslovení blízki príbuzní maloletých detí, pričom ochotu zabezpečovať starostlivosť o obe dievčatá vyjadrila sestra matky - p. H. I., ktorá má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti a potrieb oboch maloletých. V spoločnej domácnosti žijú tiež starí rodičia, ku ktorým majú maloleté deti vytvorený blízky citový vzťah. Súd tak maloleté deti neodkladným opatrením dočasne zveril, resp. nariadil odovzdať do starostlivosti svojej tety - sestry ich mamy, nakoľko priaznivý vývoj maloletých detí je v prípade ponechania v domácom prostredí ohrozený, kde rodičia maloletých detí ich výchovu nevládajú, dokonca sú vystavené kritickým situáciám vyvolaným nezhodami rodičov. Na základe uvedeného súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia posúdil ako dôvodný a vyhovel mu. Toto rozhodnutie je dočasného charakteru, kým súd

na základe vykonaného dokazovania nerozhodne vo veci samej o návrhu navrhovateľa na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby ako rodiča, preto súd výrokom I. tohto rozhodnutia obmedzil jeho trvanie na uvedený čas. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Zároveň ustanovil maloletým deťom procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletých detí v konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa bydliska maloletých detí miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, keďže návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol. Nakoľko navrhovateľ neodkladného opatrenia podal zároveň podnet na začatie konania vo veci zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, začal konanie o náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podali obaja rodičia v zákonnej lehote odvolanie, konkrétne do I. výroku, doručené elektronicky okresnému súdu dňa 04.02.2024.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP] po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2), po skonštatovaní, že podané odvolanie nemá zákonné náležitosti podľa § 363 CSP a v odvolacom konaní nemožno pokračovať, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) odvolanie rodičov odmietol.

5. Odvolanie je jednoznačne v zmysle § 123 ods. 2 CSP podaním vo veci samej.

6. Podľa § 125 ods. 2 CSP, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Ako zákonodarca konštatuje, len podanie v elektronickej podobe vo veci samej je potrebné autorizovať podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente. Ak by bolo podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie, je potrebné ho v lehote desiatich dní dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo autorizované v elektronickej podobe. Ak by takéto neautorizované elektronické podanie vo veci samej nebolo dodatočne v lehote zaslané listinnou formou alebo elektronickou formou s autorizáciou, neprihliada sa naň, t. j. hľadá sa naň, ako keby nebolo podané.

7. Podľa § 127 ods. 1 písm. e) CSP, je všeobecnou náležitosťou podania podpis.

8. Podľa § 23 ods. 1 druhej vety zákona o e-Governmente osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania,

a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis (1) kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, (2) použitím na to určenej funkcie ústredného portálu alebo špecializovaného portálu, ktorá je podmienená úspešnou autentifikáciou zodpovedajúcou najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, alebo (3) uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje,

b) kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečať, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

9. Z citovaných ustanovení je nepochybné, že odvolanie je podaním vo veci samej a ak je urobené elektronicky, musí byť podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom.

10. Podľa § 24 ods. 5 zákona o e-Governmente obsahovými náležitosťami elektronického formulára pre elektronické podanie sú obsahové náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného dokumentu ustanovené osobitnými predpismi, pričom ak je niektorá z obsahových náležitostí podľa osobitných predpisov viazaná na listinnú podobu, považuje sa za splnenú autorizovaním elektronického podania podávajúcim; to platí aj o náležitostiach príloh elektronického podania, ak nejde o prílohy, ktorými sú veci, ktoré nemajú listinnú podobu

alebo elektronickú podobu. Obsahom elektronického formulára pre elektronické podanie môže byť aj identifikátor osoby.

11. Podľa § 386 písm. d) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

12. Pretože odvolanie rodičov nebolo podpísané elektronicky, odvolací súd nemal inú možnosť ako elektronicky podané odvolanie rodičov odmietnuť. V danom prípade podstatným pre posúdenie je, že šlo o podanie vo veci samej, ktoré nebolo podpísané v zmysle zákona.

13. V uvedenom smere odvolací súd poukazuje na nálezy Ústavného súdu SR II. ÚS 442/2021 – 41 a II. ÚS 220/2023 – 10.

14. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej v konaní o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 :0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).